

číslo 5/2021



10 Kč

Květen

ZPRAVODAJ Z VELVARSKA





VELVARSKÝ NÁPADNÍK aneb Okouzli město svým nápadem!

Chtěli byste vylepšit své okolí? Máte nápad, který už dlouho nosíte v hlavě? Tak ven s ním! Město Velvary v letošním roce poprvé představuje projekt **VELVARSKÝ NÁPADNÍK**, který je tu proto, aby Vám pomohl tyto nápady přetavit ve skutečnost. Vyčlenili jsme v rozpočtu částku 400.000,- Kč, která bude rozdělena mezi nejlepší projekty, které si sami vymyslíte, navrhnete, vyberete i pomůžete zrealizovat.

Jak to bude probíhat?

- Hledáme nápady na vylepšení veřejných prostranství a míst ve městě.
- S nápadem může přijít každý, komu je více než 15 let (a za ty mladší to mohou udělat rodiče).
- Svůj nápad popíšete (oč jde, k čemu to bude, jak to bude vypadat, kde to bude, jak se to udělá a kolik to bude stát) a přihlásíte.
- Komise prověří, zda je nápad proveditelný a zda cenový odhad je přiměřený.
- Všechny přijatelné projekty pak budou veřejně představeny (za Vaší účasti).
- Veřejnost bude hlasovat, které z nich stojí opravdu za to (a Vy můžete rozjet pořádnou kampaň).
- A ty vybrané se poté zrealizují – pod Vaším dohledem (a společně pak budeme mít radost, že se to povedlo).

Více na www.velvarskynapadnik.cz. Pokud byste měli dotazy či potřebovali pomoci s vyplněním formuláře, volejte 778405942

Jak je na tom Nápadník s časem?

Chtěli bychom využít toho, že letošní jaro a léto budeme asi spíše všichni trochu více doma a možná více než kdy jindy najdeme čas na přemýšlení o našem okolí. Správný nápadník dlouho neotálí, proto i ten náš má časový plán vcelku svižný:

- **19. dubna – 21. května** – předkládání projektů
- **do konce května** – prověření proveditelnosti
- **počátek června** – představení projektů (1. června na U-čku)
- **červen** – hlasování veřejnosti (1. června – 25. června)
- **konec června** – zveřejnění vybraných projektů (25. června)
- od července do konce roku – realizace a radost z výsledků

Termíny se mohou měnit v závislosti na epid. situaci. **TĚŠÍME SE NA VAŠE NÁPADY!**

VELVARSKÉ JARO OČIMA STAROSTY

Máme tu květen, lásky čas, hrdliččin zve ku lásce hlas, nic proti, ale my spíše čekáme, kdy nás vyzve milostný hlas pana správce na Učku, abychom už konečně zašli na pivo a mohli se spolu poveselit, věříme, že se situace zlepší a už to brzy přijde, protože v dubnu jsme byli ještě zalezlí nejen za kamny, ale i za respirátory, místo testů přijímacích, které touto dobou obvykle probíhaly, jsme naše děti začali podrobovat testům nosním či slintacím, aby se mohly po čase zas podívat do školy.



Antigenní testování před vstupem dětí do školy

Sousedské rozhovory u plotů zahrádek se stáčely povětšinou ke kvalitě očkování, nikoli jabloní či růží, ale jednotlivých typů vakcín, naštěstí se počet nemocných začal snižovat.

Většina obchodů a služeb ještě byla na petlici, ale už jsme pomalu začali nahlížet za výlohy, jestli se tam něco nechystá, někteří, pravda, už příliš nevidí přes své máničky (slovo kadeřnictví získalo nádech nedosažitelné exotiky), ale i tak všichni s radostí zaznamenali návrat zelináře na náměstí, což vyvolalo větší naděje na návrat jara, než kdyby se na komíně uhnízdil párek čápů.

Čištění dna Malvaňáku – bahna bylo dosti



Ale doma jsme nezůstali, stejně jako hadi a štíři jsme občas povzbuzeni jarními paprsky vylézali ven, hlavně se jako vždy uklízelo, hasiči pomohli s odvozem starých spotřebičů a železa, vyčistili jsme dno Malvaňáku, abychom mohli nádrží napustit, uklízelo se i na Radoviči, kde místní brigádně uklidili okolí ošetřené třešňovky, uklízelo i mnoho dobrovolníků v rámci tradiční výzvy Uklidíme Česko, kterým všem moc děkujeme. K velkému úklidu se



konečně schyluje i na Velké Bučině, která již neúnosně dlouho trpí stavbou kanalizace, a ač byla zima vcelku vlhká, sucho nastoupilo velmi rychle a prach je v bučinských ulicích všude, ale brzy by jej měly vystřídat nové asfaltové povrchy.

Hasiči v akci při jarním svozu odpadu

Dlouhotrvající stavební činností trpí i lidé v ulici Růžové, kde oprava Záložny přináší neutuchávající dunění sbíječek, které ani vzdáleně nepřipomíná bzukot jarem rozněžených čmeláčků, své si

v květnu začnou užívat i obyvatelé ulic Slánská a Malovarská, kde začne několikaměsíční výstavba nového chodníku. Dokončovací práce také probíhají na výstavbě obchvatu v Ješíně, u napojení cyklostezky jsou již nové asfalty, ale nákladní automobily vozící suť stále opylují okolí vydatným prachem. Omlouváme se moc všem, kdož jsou stíženi následky stavebních činností, věříme, že výsledek, který stavby přinesou, bude aspoň částečným odškodněním, a děkujeme vám moc za trpělivost.



Jaro před ZUŠ - nové židličky pro malé hudebníky vyrobil pan Heřman

Těšíme se, že v květnu spolu se sakurami vykvetou zas o něco víc i naše naděje na návrat k běžným časům, věříme, že tuto dobu ve zdraví přečkáme a zanedlouho na ni budeme jen vzpomínat. Prozatím se můžete zapojit třeba do výzvy Velvarského Nápadníka, který hledá projekty na zkrášlení veřejných prostranství, nebo do podrobného mapování naší

krajiny ve snaze připravit podklady pro krajinový plán, připojit se k iniciativě Rozběháme Velvary, anebo si krátký čas čtením – či již knih z naší knihovny – či tohoto listu, v němž se o některých ze zmíněných projektů dozvíte více.

Děkuji Vám moc za vše, přeji krásný květen, a kdybyste cokoli potřebovali, neváhejte se ozvat, uděláme, co půjde.

Srdečně zdraví Radim Wolák, starosta velvarský 606 66 88 01

Cyklostezka na kraji Ješina už má nové povrchy, zbývá ošetřit provoz a přidat mobiliář



Inzerce

fish4u.eu
Chov, odchov a prodej akvarijních ryb
+420 720 47 55 47
 Karla Krohna 707, Velvary

Hasiči děkují občanům města za odevzdaný odpad

V sobotu 17. dubna provedl Sbor dobrovolných hasičů Velvary ve spolupráci s městem Velvary sběr železného šrotu a nepotřebných elektrospotřebičů.

Hasiči děkují občanům města a jeho částí za odevzdaný odpad, kterého se sebralo desítky tun včetně mnoha elektrospotřebičů. Mnoho odpadu bylo odevzdáno přímo do sběrného místa na hasičské zbrojnici. Výdělek přinese hasičům potřebné prostředky pro jejich celoroční činnost, zejména pro práci s mládeží.

Hasičský sbor děkuje i za zapůjčení techniky společnosti Střechy Comax a členům sboru Josefu Heřmanovi a Jaroslavu Svobodovi. Akce se zúčastnilo 20 členů sboru včetně čtyř dorostenců.

Za SDH Velvary – Libor Šulc



MODEL SVODNICE

VELVARY CHTĚJÍ BÝT PŘÍKLADEM V PŘÍSTUPU K ADAPTACI NA ZMĚNU KLIMATU

Naše město před několika lety přijalo závazek přistupovat zodpovědně ke změně klimatu a snažit se co nejlépe v rámci svých možností měnit své chování k životnímu prostředí tak, abychom k neblahým proměnám co nejméně přispívali a snažili se zároveň připravit na jejich následky. Toto předsevzetí se od té doby projevuje v různých oblastech. **Pečujeme o zeleň** a upravujeme přístupy k péči o ni (vymezení ploch pro menší míru sekání, zálivka stromů, instalace zálivkových vaků), vysazujeme nové výsadby (jak liniové podél cest, tak sadové – v loňském roce přes 500 vzrostlých stromů a mnoho keřů), obnovujeme polní cesty, ošetřujeme staré aleje atd. V oblasti **odpadového hospodářství** jsme přijali nový motivační systém, díky němuž se nám daří výrazně zvýšit třídění a snižovat množství smíšeného odpadu, ve spolupráci s různými partnery stále rozšiřujeme možnosti pro vytřídění dalších složek, na akcích města nevyužíváme jednorázové nádoby, zřídili jsme nové sběrné místo, které v letošním roce čeká výrazné rozšíření. Modernizujeme čistírnu odpadních vod a **kanalizační síť**, letos se nám podaří dokončit odkanalizování celé místní části Velká Bučina a dokončit projekt na kanalizaci a ČOV v Ješíně. Dlouhodobě kultivujeme **veřejná prostranství**, zejména odpočinkovou zónu u Malovarského rybníka, přistupujeme k ní udržitelným a šetrným způsobem, snažíme se přírodě blízkými způsoby čistit vodu v nádrži, dokončili jsme projekt zbudování velké **mokřadní plochy** v oblasti u Horova mlýna a chystáme se na její realizaci, revitalizovali jsme vodní nádrž na Velké Bučině. Nechali jsme si zpracovat **generel vodstva a protipovodňových opatření**, který nám popsal hlavní povodňová rizika, a snažíme se naplňovat úkoly, které z něj vyplynuly, z nichž jedním z prvních bylo vytvoření funkčního varovného systému a digitálního povodňového plánu. Při přípravě nových stavebních záměrů města i konzultacích záměrů developerských se snažíme hledět na možnosti zasakování vody a rozvoje veřejné zeleně. **Ochrana přírody a krajiny** je nám prioritou i při tvorbě nového územního plánu a plánu rozvoje obce. Snažíme se i spolupracovat mimo náš katastr. Iniciovali jsme vznik sdružení obcí v povodí Bakovského potoka za účelem společného postupu k protipovodňovým opatřením a zádrži vody v krajině a podařilo se nám společně prosadit na Povodí Vltavy vytvoření studie odtokových poměrů povodí Bakovského potoka, která by zmapovala hlavní problémy povodí a navrhla a připravila opatření na jejich řešení (právě se začíná realizovat). Ne vše se nám daří tak, jak bychom si představovali, ale tu rychleji tu pomaleji postupujeme vpřed. Ukazuje se však, že to vše nestačí a že je třeba naše úsilí zintenzivnit.

K této úvaze nás dovedla mimo jiné zkušenost s přípravou **pozemkových úprav** v místní části Ješín. Pozemkové úpravy jsou proces, při němž se Státní pozemkový úřad snaží navrátit území funkční řád, který byl narušen dějinnými okolnostmi, tedy především scelit pozemky podle vlastnictví do logických celků, zajistit k nim přístupové cesty, ale také pomoci napravit krajinu tak, aby mohla čelit klimatické změně. Návrh SPÚ, který nám byl předložen se nám zatím, ale jeví tak, že na současnou situaci nereaguje dostatečně, plánuje vytvořit jednu novou cestu a nevelký biokoridor. Oblast Ješína je ale přitom zásadně stižena větrnou erozí, melioracemi, velikostí půdních celků, ztrátou biodiverzity. Neboť jsme již

dříve vstoupili do spolupráce se spolkem Živá krajina, jehož koncepcí konturované krajiny nás velmi zaujala, rozhodli jsme se spolupráci zintenzivnit.

Povodí Svodnice je dosti veliké téměř 12 km²

MODEL SVODNICE – návrh konturované krajiny na Velvarsku

Koncept Živé krajiny vytvořil Jiří Malík, který jej poprvé představil na Broumovsku v rámci takzvaného modelu Zdoňov a modelu Křinice (podle lokalit, kde byly realizovány). Cílem modelu je vytvořit v daném území velmi podrobný průzkum toho, jak zde fungovala vodstva a krajina v minulosti (na základě historických map), jakými úpravami krajina v minulosti prošla (scelování pozemků, rušení remízů, vysušování mokřadů, meliorace), snaží se dát dohromady všechny dostupné podklady a hlavně zmapovat reálný stav krajiny v současnosti.



Oblast neschopná zadržet vodu a odolávat erozi – povodí Svodnice

To za pomoci běžně dostupných technologií (mobil s GPS) a volně šířených aplikací (mapové aplikace a zdarma dostupné mapové podklady) může činit na základě přesné metodiky důkladně poučený neoborník a připravit pro odborníky, kteří obvykle nemají tolik času, aby se do terénu dostali, důležité podklady, jejichž získání by jinak bylo finančně náročné a s ohledem na kapacity odborných firem často časově nemožné.



Celé povodí Svodnice je zavedeno do tohoto potrubí na rohu ulice Hradební a Nábřeží

Za zvyšující se podpory mnoha organizací vznikl projekt Společně proti suchu (www.spolecneprotisuchu.cz) v rámci kterého jsou postupně školeni další a další tzv. lokální koordinátoři, čili lidé, kteří jsou ochotni věnovat svůj čas mapování území. Mnohdy jsou po mnoha letech první, kdo s rýčem v ruce v křovích na březích potoků zjistí, kde jsou přesně uloženy vývody melioračních trub, které stále odvodňují území, aniž by to majitelé pozemků věděli (naše území bylo více než sto let systematicky odvodňováno, což bylo v dané době logické, ale nyní již tato zařízení prokazují opačnou službu a přitom už ani stát mnohdy neví, kudy přesně vedou), připomenou, kde byly kdysi prameny, remízy a zapomenutá vodní ramena.



Červený potok v Ješíně trpí velkou erozí – z boku srázu vykukují meliorační zařízení

Jejich dalším krokem je pak navrhnout podle prověřené a opakovaně odborně oceňované metodiky Živé krajiny opatření, jak krajině navrátit její funkci, schopnost se chladit,



Červený potok při vstupu do Velvar – odplavování půdy je obrovské

zadržet vodu – a tím i nehrozit povodní, neerodovat. S tímto plánem, který je návrhem ideálního stavu, se teprve poté předstoupí před projektanty a vlastníky a budeme hledat cesty, jak k němu směřovat tak, aby byli spokojeni majitelé pozemků, hospodáři i krajina. Abychom ukázali, jak může tento přístup vypadat, rozhodla rada města Velvary objednat vytvoření studie metodikou Živé krajiny na nápravu povodí Svodnice ve Velvarech. Jedná se o 12 km² rozlehlé území, které je dnes téměř bez vody – vede od Malé Bučiny na straně jedné a Neuměřic na straně druhé až k Velvarům, kde vtéká do 80 cm široké trubky. Toto povodí ve své vyprahlosti a neschopnosti zadržovat vodu představuje pro město obrovské povodňové riziko (a v historii tudy několikrát do města pronikly povodně – a byly pořádné a to ještě bylo v době, kdy povodí Svodnice dokázalo nějakou vodu zadržet, dnes stačí vody méně a následky mohou být ničivější).

Proto hledáme cesty, zda by i toto místo bylo možné pomocí metodiky Živé krajiny opravit. Výsledky bychom rádi prezentovali dalším obcím v naší oblasti, jimž bychom chtěli jít příkladem a motivovali je ke spolupráci. O přístup Živé krajiny jeví zájem i vedení Středočeského kraje, na konci dubna nás navštívila paní radní pro životní prostředí, s níž jsme domlouvali možnosti podpory tohoto projektu. Model nyní aplikujeme i na katastrální území místní části Ješín a získané poznatky chceme právě využít jako podpůrný materiál pro zpracovatele výše zmíněných pozemkových úprav.



Rozvodněná Svodnice v ulici Hradební – rok 1947



V Ješíně u potoka v polovině dubna tohoto roku – zima byla prý vlhká, ale u nás to znát není

Věříme, že výsledky budou inspirativní a že nám dodají důležité podklady nejen pro mnohá drobná opatření, jimiž bychom k zadržení vody mohli sami pomoci, ale i pro přípravu budoucích strategických materiálů, jako jsou územní plán a pozemkové úpravy, abychom pro adaptaci krajiny na klimatickou změnu připravili co nejlepší podmínky. Naším cílem je aplikovat tento model postupně na celé povodí Bakovského potoka, které má rozlohu 400 km², a následně se snažit směřovat k jeho naplnění. Těší nás, že se o tuto problematiku zajímáte, pokud byste se chtěli připojit k mapování, dejte vědět, každá ruka se hodí a snaha se počítá.

Radim Wolák, starosta velvarský
a lokální koordinátor projektu
www.spolecneprotisuchu.cz, 606668801



Výsledek mapování krajiny a plán opatření – červeně eroze, bíle meliorace, zeleně návrhy konturových výsadeb a modře návrhy tůň a mokřadů

Proč zřizujeme novou příspěvkovou organizaci

Zastupitelstvo města v současné době jedná o zřízení nové organizace města, která by měla na starost provoz komunitního centra U-čko u Malovarského rybníka a v budoucnu též provoz kulturního domu Záložna. V následujících řádcích bychom rádi ozřejmili, proč se vedení města k tomuto kroku rozhodlo.

Na podzim roku 2019 jsme dokončili výstavbu komunitního centra U-čko u Malovarského rybníka a zahájili jsme jeho činnost. Na jaře roku 2020 jsme začali chystat první řádnou sezonu. Protože nám chyběla zkušenost s provozem, rozhodli jsme se tuto sezonu pojmut jako testovací, abychom poznali, co provoz přináší či obnáší. Důležitým krokem bylo hledání právní formy provozu. Protože je centrum vybudováno z dotačních prostředků, které neumožňují komerční využití budovy, nemáme po dobu udržitelnosti projektu (5 let) možnost centrum svěřit do provozu nájemci. To nám ani tolik nevádí, protože se domníváme, že město by mělo mít nad chodem komunitního centra co největší dohled. Po poradě jsme se rozhodli, že budeme centrum zkušebně provozovat sami, abychom zjistili, jak je to náročné, a zřídili jsme pro tyto účely pracovní pozici správce, který bude zajišťovat chod centra a také poskytovat občerstvení při konání akcí. Ačkoli bylo zahájení loňské sezóny výrazně pozdrženo vyhlášením nouzového stavu v souvislosti s koronavirovou pandemií, která pak do jisté míry ovlivnila i provoz centra, fungovalo U-čko od května do konce září bez problémů a uskutečnila se zde řada spolkových, kulturních, vzdělávacích i dalších akcí (v době zákazu shromažďování ve vnitřních prostorách U-čko plnilo dobře i roli prostoru pro venkovní výuku škol, setkání učitelů a rodičů, i zasedání zastupitelstva města).

Po první zkušební sezóně jsme zjistili:

- že se U-čko stalo opravdu oblíbeným a hojně vyhledávaným místem pro setkávání veřejnosti i akce spolků, zájem byl i o pronájmy, činnost jsme museli umenšovat, abychom nerušili okolí nad únosnou míru,
- že si doplňkovou činností (nabídka občerstvení a pronájmy) dokáže pokrýt své náklady, včetně nákladů na energie a mzdy, čili že můžeme centrum provozovat efektivně, aniž by bylo ztrátové či ziskové,
- ale také, že vedení účetnictví v rámci účetního provozu města je velmi náročné a problematické (doslova každá prodaná tatranka musí projít všemi procesy veřejného účtování), zrovna tak jako vedení skladové evidence, a proto je nutné jej oddělit (už jsme pochopili, proč obce neprovozují podobná zařízení napřímo (případné chyby ohrožují kvalitu celého hospodaření města, které prochází audity). Proto jsme hledali novou formu provozování centra a jako nejvýhodnější možnost se po mnoha konzultacích s odborníky ukázalo **vytvoření příspěvkové organizace** města, která bude U-čko provozovat. Tato organizace má výhodu v tom, že:
- její činnost je plně ovlivňována městem;
- je oproti městu daňově zvýhodněna;
- bude mít samostatně vedené účetnictví, které nebude zatěžovat město;
- jí svěřený majetek je stále majetkem města a město má plnou kontrolu nad tím, jak je s ním nakládáno.

Možnosti byly čtyři: a) zachovat chod tak, jako ve zkušební sezóně – neúnosné z hlediska administrativní zátěže a formálních problémům, b) možnost pronájmu – není povolena od poskytovatele dotace, c) zřízení s. r. o města – nelze, protože s. r. o se zřizuje za účelem generování zisku a centrum nesmí primárně komerčně vydělávat, d) příspěvková organizace – může být, jejím hlavním cílem je přispívat k rozvoji spolkové činnosti a nikoli vydělávat, zároveň umožňuje provozovat doplňkovou činnost, kterou si přivydělává na provoz. S vedením příspěvkových organizací máme dlouholetou zkušenost, máme ve městě čtyři: ZŠ, MŠ, ZUŠ a školní jídelnu. Z uvedených má nejbližší charakteru nového záměru právě školní jídelna. I ta si v rámci své doplňkové činnosti přivydělává na efektivnější provoz, a činí to úspěšně pořádáním soukromých akcí, z jejichž výtěžku pak doplňuje a modernizuje vybavení budovy, kterou má svěřenou do správy.

Představa o provozu v sezóně 21

- Nově zřízená PO dostane do správy budovu objektu U-čka a vybavení, které s provozem souvisí.
- Činnost bude probíhat ve stejném duchu jako dosud – obsazení objektu se řeší ve spolupráci s vedením města na základě rozhodnutí rady města. Ve zřizovací listině bude ošetřeno, že hlavní činností organizace je především poskytovat zázemí spolkům pro jejich činnost a vykonávat činnost komunitního centra s tím, že musí plně respektovat požadavky zřizovatele. Tím si zachováme plnou kontrolu nad vedením centra.
- Organizace bude mít v této sezóně dva zaměstnance – stávajícího správce a zřejmě ještě jednu osobu – zkušenosti z loňska ukázaly, že každodenní provoz v jednom se zajistit za zachování zdraví nedá. Obě budou zaměstnány na dobu určitou – sezónu. Případně další činnosti – úklid atd. bude zajišťován brigádně.
- Každou organizaci musí někdo vést, i nově zřízená PO bude mít svého vedoucího. Post vedoucího organizace zpočátku nebude obsazen, řízení budou zajišťovat stávající zaměstnanci úřadu v rámci své pracovní doby (vzhledem k rozsahu činnosti nemá smysl, aby byla funkce vedoucího obsazována, pokud má organizace ve správě jen U-čko).



- Účetnictví bude vedeno odděleně od města. Je dojednána spolupráce s Mgr. Štěpánem z Kralup, který zajišťoval účetnictví pro příspěvkové organizace v Kralupích. Firma bude řešit i mzdové záležitosti a zabezpečí nám veškerý servis v této oblasti.
- PO dostane do začátku příspěvek, který bude tvořen převodem částky z rozpočtu města, která je vyčleněna na provoz U-čka a jeho personální zajištění a prostředky, které byly plánovány na údržbu budovy a její provoz.
- Vedení města bude mít pravidelný přehled o hospodaření organizace a bude určovat, jak bude s prostředky nakládáno.

Další výhled činnosti s ohledem na dokončení Velvarské Záložny

Pomalou ale jistě se blíží dokončení kulturního domu a společenského centra Velvarská Záložna. Stavba by měla být dostavena do konce roku 2021 a hned z počátku roku by se měl spustit provoz.

Opravený sál bude mít k dispozici zázemí s barem a klubovny. Přední objekt Záložny s restaurací a ubytováním teprve čeká na projekt k opravě.



Předpokládáme konání tradičních akcí – hasičský ples, koncerty ZUŠ, akce ZŠ atd. Sál mají zájem využívat pro své akce i místní firmy, ozývají se i další organizátoři různých akcí. Po zkušenosti s U-čkem věříme, že i zde město dokáže při jisté snaze využívat prostory co nejefektivněji tak, aby si konáním akcí (mimo činnost spolků, která bude podporována jako nekomerční) přivydělaly na svůj provoz, v ideálním případě dokázaly pokrýt svou činností provozní náklady.

Proto bychom rádi přibližně v září tohoto roku vyhlásili výběrové řízení na vedoucího příspěvkové organizace, která by k U-čku přivzala do své správy i Záložnu. Jeho úkolem by bylo aktivně zajistit fungování Záložny (pro činnost spolků, škol a organizací), ale zároveň sál co nejvíce vytížit v čase spolky nevyužívaném, ať již konáním veřejných či soukromých akcí. I v tomto případě se bude vedoucí plně zodpovídat zřizovateli, tedy městu, plán akcí bude schvalovat rada města, akce spolkové budou mít přednost před akcemi doplňkovými tak, aby nehrozilo, že ve snaze o přivýdělek bude zastíněn hlavní smysl činnosti. Město bude mít kontrolu nad hospodařením organizace a bude jej usměrňovat dle svých představ.

Zřizovací listina nové příspěvkové organizace je proto koncipována tak, aby již vyhovovala tomuto budoucímu záměru. V hlavní činnosti je tedy popsána podpora spolkové, kulturní, vzdělávací, společenské a sportovní činnosti. Doplňková činnost pak je pojata co neširší, aby umožňovala organizaci efektivně nabízet svěřený majetek dalším zájemcům za úplatu. Cílem je ze Záložny i U-čka vybudovat místa, která primárně slouží potřebám města, spolků a místní komunity, ale zároveň se nabízí k využití i dalším zájemcům, čímž přispívají k oživení města, zejména Záložna má ambici stát se srdcem Velvarska (sloužit i okolním obcím) a tak napomáhat i udržení života ve Velvarech (podpora živnostníků). Celý koncept bude ideálně fungovat ve chvíli, kdy v budoucnu dojde i k opravě přední budovy Záložny a vzniku městských ubytovacích a stravovacích kapacit, což přiláká další partnery (sál, který bude vybaven i jako konferenční centrum spolu s ubytováním a stravováním nemá v oblasti obdoby, a má proto pro město veliký potenciál).

Pokud by v budoucnu z jakéhokoli důvodu bylo nutné naše záměry změnit a provoz příspěvkové organizace ukončit, lze to učinit snadno opět rozhodnutím zastupitelstva.

Věříme, že nám nově zřízená organizace pomůže lépe a hospodárně využívat naše nově vzniklé objekty a že z její činnosti budeme mít radost i užitek.

Zastupitelé města Velvary

Inzerce

KOMINICTVÍ - Jaroslav Michl tel.: 777 274 694



jaroslavmichl@email.cz

*kontroly spalinových cest

*revize komínů, *vločkování, *frézování,

*čištění komínů, opravy komínů a poradenství

*kontroly kotlů na tuhá paliva (výrobce OPOP)

*výroba a prodej nábytku, *čalounictví,

*ubytování a pronájem bytů



VELROS S. R. O.

Plastová Hliníková Euro okna a dveře, garážová vrata

**PARAPETY, ŽALUZIE, SÍŤ PROTI HMYZU
PRODEJ, MONTÁŽ, KOMPLEXNÍ SERVIS**

www.velros.cz

Sídlo společnosti:

Velros s.r.o.

Nám. Krále Vladislava 115

273 24 Velvary

Kontakt:

Tel.: +420 606 362 651

+420 722 580 186

E-mail: info@velros.cz

Naše společnost VELROS s.r.o. nabízí kompletní sortiment zboží v oblasti výplní stavebních otvorů a jejich doplňků. Nedílnou součástí naší činnosti je technické poradenství, zaměření staveb, montážní práce, doprava zboží a záruční i pozáruční servis.

Veškeré námi dodávané zboží je vyrobeno renomovanými českými a slovenskými výrobci. Pro výrobu jsou využívány nejmodernější technologie a vysoce kvalitní materiály. Výsledkem jsou okna, dveře, garážová vrata a stínící technika v nejvyšší kvalitě, splňující všechny požadavky na technické hodnoty, funkčnost a design. Montážní práce zajišťujeme našimi kvalifikovanými odborníky, pro které je samozřejmostí výborně odvedená práce, čistota na pracovišti a příjemné vystupování.

Naším cílem je prvotřídně odvedená práce, která ve Vás vyvolá přesvědčení, že jste zvolili toho správného dodavatele.

My všichni školou povinní aneb co se děje na velvarské základce

Po delší odmlce vás zdravíme ze Základní školy Velvary. Přestože naše škola stále nefunguje tak, jak jsme byli po desetiletí zvyklí, je třeba připomenout, že život v ní se nezastavil, nýbrž běží stále kupředu. Sice specifickým tempem, lemovaný slovy jako rotační, distanční, prezenční, antigenní, multimediální, online, dezinfekce... a mezitím stále prosvítají výrazy: třída, spolužáci, učitelé, učebnice, soutěže, výuka

Paní učitelka Witton správně podotýká, že úplné otevření škol je v nedohlednu a příprava pro učitele na distanční výuku je náročnější než do obvyklé hodiny. A tak se snaží svým žákům, stejně jako spousta dalších kolegů, vzdělávání na dálku oživit, ať už využitím nových aplikací, vytvářením únikových her nebo vyhlášením soutěže o neoriginálnější místo výuky.

Třída 7.B se při matematice hlásila z různých míst (sklep, půda, garáž, koupelna nebo již nepoužívaný chlívek). Někteří učitelé si domlouvají se svými žáky společné snídaně nebo večeře, samozřejmě vše online. A co má taková snídaně společného s výukou? Třeba v angličtině děti popisovaly, co mají na talíři, co snídají. Než se dostalo na všechny, některé snídaně zmizely, a v tom případě si děti procvičily i minulý čas. Při popisování lidského těla se žáci ve třetí třídě maskovali parukami, brýlemi i klobouky. Leckdy nebylo jednoduché poznat, kdo se před kamerou objevil. Bylo to příjemné oživení pro všechny. (příspěvek p. uč. M. Witton)

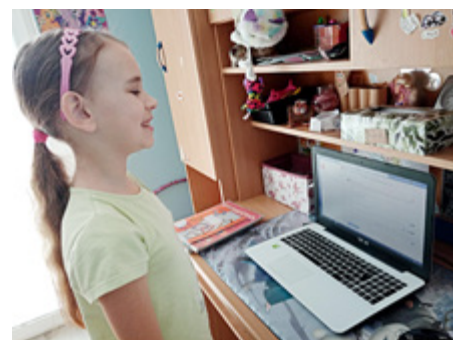


Věřte nebo ne, online se dá zorganizovat a uskutečnit i školní kolo recitační nebo pěvecké soutěže. Obě soutěže se uskutečnily pod záštitou školního klubu. V pěvecké online soutěži, která proběhla 7. 4. pod vedením p. asistentky Šárky Šebkové byly vyhlášeny tyto výsledky: 1. kategorie – 1. místo – Klauďie Šmídová, Jáchym Kolář, 2. místo – Laura Podlesná,

3. místo – Barbora Tóthová
 2. kategorie – 1. místo – Karolína Votavová,
 2. místo – Ema Víšková, 3. místo – Anežka
 Kaderová, Sára Podlesná
 3. kategorie – 1. místo – Nela Suchánková,
 Tereza Kolářová, 2. místo – Nicol Svobodová,
 3. místo – Sára Midrlová

Výsledky recitační soutěže ze 17. 3. pod vedením p. učitelky Š. Hrbkové můžete vyčíst na zveřejněném letáku viz. níže. Všichni soutěžící byli skvělí a mají náš obdiv.

Na fotografiích: sourozenci Kolářovi, Sára Podlesná a Ema Víšková



1.-2. třídy

1. místo Sabina Brindzejová

3. třídy

1. místo Anežka Štýbrová

4.-5. třídy

1. místo Enid Roberts



Paní učitelka E. Roberts se s námi podělila o „vzdušné“ návštěvy u zahraničních přátel: V rámci programu Erasmus se bohužel nemůžeme za daných okolností s dětmi a učiteli z jiných evropských zemí stýkat osobně, to nám ale nezabrání v tom, abychom se vídali online. Prozatím proběhla dvě setkání dětí z partnerských škol v Itálii a Řecku na téma „Můj domácí mazlíček“ a „Moje oblíbená hračka“. Třetí setkání, „Potraviny našeho regionu“, proběhlo po Velikonocích. Tato setkání mají velký úspěch. Děti si při nich nejen procvičí angličtinu, ale mají také příležitost, podívat se prostřednictvím kamery ke kamarádovi třeba do slunného Řecka nebo na vybavení italské třídy.

Uprostřed měsíce března se ohlásila na tématické šetření Česká školní inspekce. V naší škole, jak jinak než online, pobývaly po tři dny tři paní inspektorky (skoro jako v pohádce). Při závěrečném rozhovoru s panem ředitelem vysoce ocenily práci pedagogů a dětí naší školy. Velmi příznivě byla hodnocena práce nad rámec našich pedagogických povinností, nadstandardní pojetí online hodin, vizuální kontakt, motivovanost dětí, spolupráce a zapojení asistentů pedagogů. Zástupci ČŠI vyzdvihli technickou vybavenost školy a orientaci v ICT problematice, vzájemnou podporu školních týmů i profesionalitu zaměstnanců. A tím nám způsobili opravdu velkou radost :).

Zapojili jsme se, každý ve svém nejbližším okolí do akce „Uklidme Česko“, ze které přinášíme fotoreportáž na dalších stránkách. V environmentální soutěži Recyklohraní jsme odevzdali více než 60 kg drobných elektrospotřebičů a přibližně 80 kg baterií. Stále organizujeme ve spolupráci se společností Comax sběr a odvoz hliníku.

Od 12. dubna žáci prvního stupně nastoupili v rotačním režimu do školy. Podmínkou je povinné testování antigenními testy dvakrát v týdnu a dodržování hygienických opatření nařízených ministerstvem zdravotnictví. Testování i nejmenší děti zvládají velmi dobře, jsou šikovné a samostatné.

Žáci z druhého stupně v těchto dnech absolvují přijímací zkoušky na střední školy. Držíme palce a věříme, že se každému z vycházejících žáků splní přání a bude přijat na zvolenou školu.

Na druhém stupni se děti pod vedením paní učitelky Mazochové, Witton, Brixí a Steva O'Connor připravují na zkoušky Cambridge.

Od 19. do 23. dubna proběhl online zápis do 1. tříd na školní rok 2021/22. Na webových stránkách školy je zveřejněno video pro uchazeče o vzdělávání v přípravné třídě a motivační hra pro předškoláky s možností shlédnutí prostor naší školy na dálku. V době uzávěrky tohoto čísla zpravodaje ještě neznáme počet zapsaných budoucích prvňáčků.

Víceméně všichni žáci naší školy, a je jich více než 500, jsou aktivně zapojeni do dálkového nebo rotačního vzdělávání. Práci se třemi žáky řešíme individuálně, v jednom případě za pomoci OSPODU.

Děkujeme všem rodičům a prarodičům za podporu při vzdělávání online.

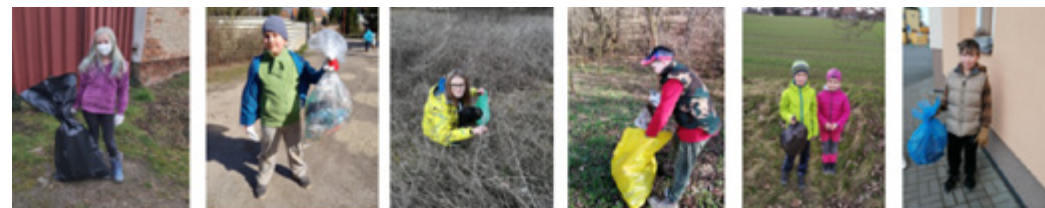
Přejeme všem pevné zdraví, klidné jarní dny.

Vstupujeme do posledního čtvrtletí školního roku 2020/21 – neuvěřitelné.

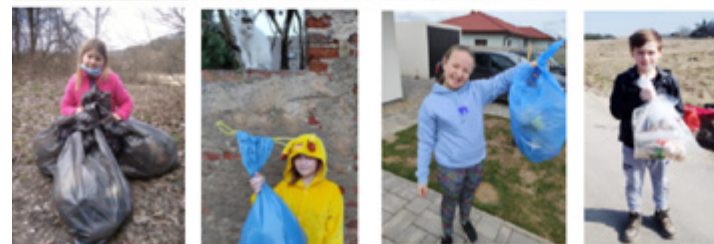
Za ZŠ Mgr. M. Mrázová

Foto: archiv školy, M. Witton, archivy žáků školy

UKLIĎME ČESKO – ZŠ VELVARY



Uklidme Česko
4.B



Nejlepší uklizeč
naši třídy
Kuba Vosáčka



JAN BURIAN SI PUBLIKUM ZÍSKAL I PŘES MONITOR POČÍTAČE

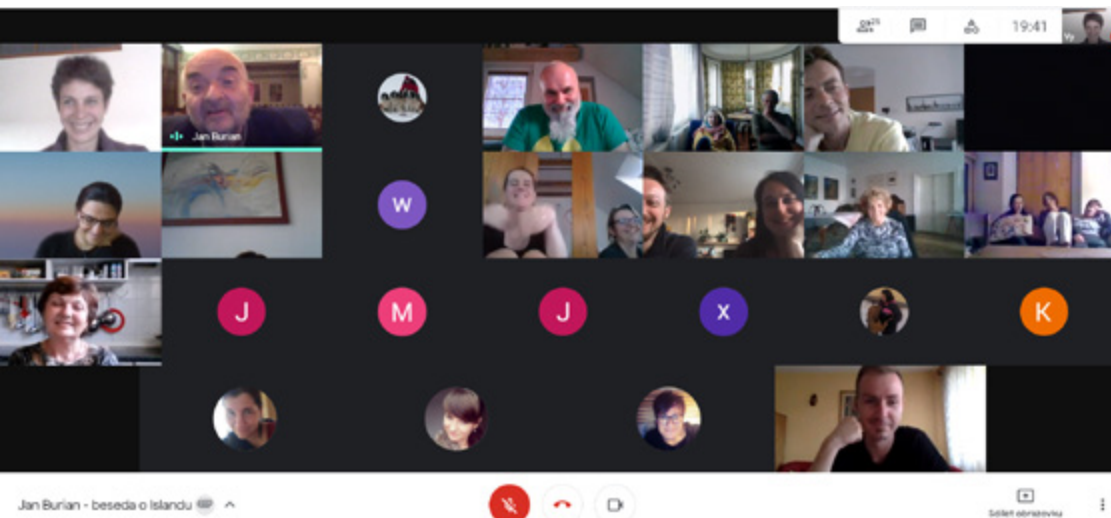


Městské muzeum Velvary 23. dubna již podruhé hostilo významnou osobnost českého kulturního života, Jana Buriana, který zde však tentokrát nehrál na klavír.

Na desce černého křídla ležel otevřený notebook, který přenášel téměř do třiceti domácností besedu o Islandu, kam Jan Burian jezdí jako průvodce již 25 let. Natočil

o tomto podivuhodném místě spolu s Pavlem Kouteckým dokumentární film Islandská paměť a napsal o něm knihu Dvacet let s Islandem.

Nadšení online publika bylo tak velké, že jsme se hned domluvili na pokračování. Všichni pevně doufáme, že příští setkání proběhne opět v sále Městského muzea Velvary, avšak tentokrát naživo za účasti hojného, fyzicky přítomného publika.



Ředitelství Mateřské školy Velvary, okres Kladno
vyhlašuje termín zápisu dětí do mateřské školy
na školní rok **2021-2022** s nástupem od **1.9.2021**
Od **5.4.2021** bude spuštěn elektronický předzápis, odkaz na
předzápis bude na webových stránkách školy.

Bohužel, tento školní rok jsme nuceni organizovat zápis bez
osobní přítomnosti dětí a zákonných zástupců ve škole.
Veškeré informace k zápisu najdete na webových stránkách školy
www.msvelvary.cz

Vyplněnou žádost o přijetí spolu s dalšími dokumenty
odevzdávejte v termínu řádného zápisu **2.5.2021 - 16.5.2021**

Těšíme se na Vás!

Májová zdravice



Březen, za kamna vlezem, duben, ještě tam budem. Oba tyto měsíce mají ještě smlouvu se zimou. Duben nás dokonce pocítil hromadou sněhu. A nejen na horách, ale i v dolinách. Sněhové vločky padající z nebe a ukazující svou křehkou krásu, se však střídaly skoro s letními teplotami. No prostě aprílové počasí. Sedmikrásky už ukazovaly své něžné hlavičky, sněženky se také nesměle přidávaly, ale kopřivy do velikonoční nádivky ještě jakoby pospávaly.

Ale už je to jiné. Máme květen = máj = měsíc už plně jarní. Najednou se všechno v přírodě probouzí. Všechno obživne, zazelená se, rozkvetne, nabere novou sílu. Zvířátka, brouci, motýli, a my lidé také nesmíme zůstat pozadu. Ze všech sil se naladit k úsměvu – i když zatím není pod rouškami vidět. Tak alespoň se usmívat očima. Vždyť „každá babička, zdravá, chorá i stará, je veselejší zjara.“

Za Klub seniorů Z. Horáčková

Inzerce

Prodej slepiček

Červený Hrádek prodává slepičky typu **Tetra** hnědá, **Dominant** všechny barvy, **Green Shell**-typu Araukana a **Dark Shell**-typu Maranska.
Stáří 16- 20 týdnů, cena 185 - 229,- Kč/ ks



Prodej: 23. 5. 2021
Velvary - u pošty - 14.30 hod.

Výkup králíčích kožek – cena dle poptávky. Info: Po-Pá 9.00-16.00 hod.
tel. 601 576 270, 728 605 840, www.drubezcervenyhradek.cz

Muzejní noc se přesouvá na srpen



Celostátní festival muzejních nocí byl z důvodu vládních opatření prodloužen až do konce září. Okolnosti nás bohužel nutí muzejní noc opět přesunout. Doufáme a věříme, že 21. srpna 2021 se nám podaří ji uskutečnit v plném rozsahu.

Dětský den s VELVARYBOU na Velvarském Malvaňáku 29. 5. od 14:00

Všichni si jistě pamatujeme skvělé dětské dny z minulých let pořádané spolkem Človíček RaD. Děkujeme jim za krásně strávený prosluněný čas, který jsme na jejich akcích mohli prožít. Letos se tento spolek rozhodl již tuto akci nepořádat, a proto se tohoto úkolu chce místo nich zhostit Velvarská Kostka, z.s. a Velvareum – velvarské edukační centrum.

Všem je nám nejspíš jasné, že v současné době se takové akce těžko plánují, avšak přesto se pokusíme, bude-li to jen trochu možné, dětský den uspořádat. Jeho podobu budeme muset pochopitelně poněkud přizpůsobit podmínkám, takže na skákací hrady se letos raději netěšte, ale o hry, dílničky a další zábavu nebude jistě ani tentokrát nouze. A možná přijde i kouzelník!!

Než se na dětský den vypravíte, podívejte se pro jistotu na stránky města, Velvarské Kostky nebo Velvarea, abyste se ujistili, že akce skutečně proběhne. Těší se na Vás tým Velvarské Kostky a spousta milých a ochotných dobrovolníků, kteří budou při akci pomáhat.

Za Velvarskou Kostku
a Velvareum
Kateřina Špičková



CO TO JE A KDE TO JE?

A máme tu další kolo soutěže pro zvědavé hlavičky, které mají oči na stopkách a nic jim neujde. Tentokrát jsme vybrali zajímavý přírodní útvar, na který můžete narazit při procházkách po okolí města. **Kdopak ví, co to je a kde to je?**



Své odpovědi pod značkou CO TO JE zasílejte rozličnými kanály elektronickými, vložte do schránky u vrat radnice anebo mi vložte přímo do schránky lebeční, když se někde potkáme (poslední možnost je bez záruky zařazení do osudí, hrozí, že informace bude zanesena dalšími významnými zjištěními, která se cestou dozvídám).

Vítěz obdrží lahev originálního velvarského tvrdovaječňáku!
Příjemné pátrání!

Radim Wolák

Inzerce

**MASÉRSKÉ, REKONDIČNÍ
A REGENERAČNÍ SLUŽBY**

Klára Maršálová

provozovna: Zdravotní středisko Velvary

tel.: 728 98 48 70

www.masazevelvary.cz



Fotografické práce - Pavel Bakalář

nově možnost tisku fotografií i na počkání
na profesionální fototiskárně v max. rozměru A5



9×13 – 6,-Kč
10×15 – 9,-Kč
13×18 – 18,-Kč
15×20 – 22,-Kč

lesk i mat

tel.: 724 313 180
www.photobaky.com



- ateliéry na Velké Bučíně
- exteriéry ve Velvarech a okolí
- nově i newborn focení v novém ateliéru

Inzerce

Firma Stavby-Velvary

přijme zedníka i jiná řemesla,
zručné, učenlivé lidi i bez vyučení.

Práce zajištěna celoročně.

Plat za měsíc 28 000 - 40 000 Kč
dle kvalifikace.

Požadujeme spolehlivost, samostatnost.



V případě zájmu více info. na tel: **724515108**

Městské muzeum Velvary

Kronika Velká Bučina

Text kroniky ponechán v původním znění bez úprav.

Vláda doporučovala chovati králíky, honiti vepře na pastvu a sbírat žaludy, kaštany, listí ze stromů, atd. Po obci sbírán kov zejména mosaz a měď. Mosazné kliky u dveří a oken byly odebírány a vyměňovány za železné. Z těchto činů bylo jasně zřejmo, že situace válečná jest velmi vážná a že mocnářství dokonává. Vážnost k císařskému domu i přes největší persekuce všeho druhu upadávala. Na různých výzvách, kde byl císař podepsán se značkou v.r. (:vlastnoruční podpis:), v nestřeženém okamžiku mnohý ferina připsal ach, což pak vyznělo ve slovo vrah.

Rok 1916

Rok 1916 byl rokem samých -enek. Byly zavedeny chlebenky, cukřenky, kávenky, tučenky. Podle stávajících nařízení směl náš občan snísti pouze 1 kg 47 dkg chleba týdně nebo spotřebovati týdně 1 kg 5 dkg mouky, ostatní mělo býti prodáno státnímu obilnému ústavu. Že se tak nedělo, není třeba nijak dokládati. Lidé si měli pomoci a sice tím, že si pořizovali



různé skryše a sice pod podlahami obytných světnic, v zahradách, na blízkých polích u domů ba i ve sklepích a hnojištích. Zavedeny

rovněž mlecí výkazy a překročení těchto nařízení bylo přísně stíháno.

Druhý kronikář: Vladimír Vinš, poštovní úředník narozen 20. října 1903 ve Velvarech, syn Josefa Vinše, dělníka ve Velvarech čp. 258 a Rosálie, roz. Michlové z Netolic u Velvar.

Úvodem, než začnu psáti v této knize, musím poznamenati, že byl jsem zvolen obecním kronikářem po obecních volbách, které po dlouhé době byly konány v červnu 1938. Můj předchůdce, p. Vojtěch Moravec, když mně měl předati tuto knihu, poslal mně knihu jinou, úplně prázdnou, do které jsem odmítl psáti s poukazem, že budu pokračovati v této knize a nikoliv zakládati jinou. Toto hlásil jsem panu starostovi obce a čekal jsem, až mně bude předána. To stalo se teprve v dubnu 1945. Proto události za těch 7 roků shrnul jsem do společného popisu. Tolik na vysvětlenou!

Vláda čsl. republiky vypsala na červen 1938 volby do samosprávných svazků. Ve zdejší obci byly zastoupeny pouze 2 politické strany a sice: Strana republikánská (8) a strana národně socialistická (4). Nyní však hlásí se strana třetí a to Komunistická strana Československa. Jejím mluvčím jest p. Vojtěch Selner, zedník čp. 80.

Pan starosta obce, František Král, jako zmocněnec strany republikánské povolává k sobě zmocněnce druhých dvou stran, Vojtěcha Selnera za K.S.Č. a Vladimíra Vinše za stranu nár. soc. a navrhuje jim dohodu, aby volby se nemusely konati. Návrh zní: Strana republikánská ponechá si 8 mandátů a o zbývající 4 se rozdělí strany K.S.Č. a nár. soc. Pan Vojtěch Selner tento návrh odmítá a p. Král prohlašuje, že tedy volby se konati budou.

Kandidátky podány byly 4 a sice republikánská strana kandidovala na dvakrát; jednou oficielně a po druhé jako „Domovina“. Při volbách dostala strana republikánská 7 mandátů; 3 na svoji kandidátku a 4 na „Domovinu“. Národní socialisté 2 mandáty, komunisté 3 mandáty.

Zvoleni byli tito občané: Za stranu republikánskou: Zvědínek Antonín, Kotas Jaroslav, Hrdina Václav, Král František, Žamboch Jan, Bělský Václav a Šubrt Antonín st. Posledně jmenovaný byl na 7. místě kandidátky, tedy na nezvolitelném místě, ale tehdejší vládní nařízení dovolovalo, aby kdo bude podtržen na kandidátce tolikrát, jak velké je volební číslo, ať je třeba poslední, je zvolen místo toho, který je v pořadí. V tomto případě měl být zvolen František Linek, ale p. Šubrt Antonín st., jehož jméno bylo podtrženo 18x (volební číslo) byl zvolen místo p. Frant. Lineka.

Při ustavující schůzi hlásí strana republikánská, že uzavřela blok s „Domovinou“, rovněž strana nár. soc. se stranou komunistickou. Starostou obce byl zvolen p. František Král za stranu republikánskou, jeho náměstkem p. Vojtěch Selner za blok nár. soc. - K.S.Č. Dalšími členy byli zvoleni (do rady): Zvědínek Antonín a Hrdoušek Miroslav za stranu nár. soc. Dodatkem ještě píší, že za stranu nár. soc. byli zvoleni do obecního zastupitelstva: Vinš Vladimír, Hrdoušek Miroslav, za stranu K.S.Č.: Selner Vojtěch, Kraus Jan, Pařízek Čeněk. Jan Kraus byl národnosti německé, česky však rozuměl.

Ostatní funkce zůstaly, až na výjimky, bez změny. Jednou z nich byla funkce pokladníka, který dříve neexistoval; nyní byl zvolen p. Jan Žamboch, ale jen formálně, neboť pokladnu vedl opět jako dříve, sám p. starosta obce, František Král. Jak již uvedeno novým kronikářem zvolen p. Vinš Vladimír, který je rodák ze sousedních Velvar a bydlí v obci od 1. října 1931.

Nové obecní zastupitelstvo se mnohokrát nesešlo, protože válečné vření v celém světě

vyvrcholilo 24. září, kdy prezidentem republiky Dr. Edvardem Benešem vyhlášena byla všeobecná mobilisace do 40. roku věku. Všichni občané – vojáci, ihned rukovali ke svým plukům, jsouce odhodláni brániti svoji vlast. Dlouho však na vojně nepobyli, neboť po neslavné a pro naši vlast tak kruté dohodě mnichovské, provedena opět demobilisace a vojíni opět se vraceli domů ku svým rodinám.

Během této mobilisace byli i ve zdejší obci přechodně ubytováni naši vojíni se svými vedoucími důstojníky. Abdikaci presidenta republiky Dr. Edvarda Beneše přijalo zdejší obyvatelstvo s velkým pohnutím. Rozpuštěny byly politické strany a utvořeny dvě politické skupiny: Strana „Národní jednoty“, kterou tvořili členové stran u nás republikánské a nár. socialistické a „Strana práce“, kterou tvořily strany soc. dem. a K.S.Č. Ve zdejší obci fungovala jen dočasně pouze strana „Národní jednoty“, jejímž předsedou byl p. Vojtěch Moravec. Tato změna měla vliv i na složení obec. zastupitelstva, neboť vládním nařízením byli odvoláni členové K.S.Č. a nahrazeni: Josefem Melmukou a Leopoldem Linkem z býv. strany republikánské a Jaroslavem Vochomůrkou, z býv. strany národně socialistické. Po novém roce 1939 byli vzati do vyšetřovací vazby na dobu 28 dnů členové K.S.Č. a odvezeni na Pankrác, Vojtěch Selner, Jan Kraus, Čeněk Pařízek.

Blíží se březen 1939, kdy mezinárodní situace byla napjatá a každý nevěděl, co bude zítra. 15. března 1939 v časných hodinách ranních hlásil pražský rozhlas, že prezident Dr. Hácha v Berlíně podepsal pakt s Hitlerem a že jeho vojsko je na pochodu do naší země. Obyvatelstvo reagovalo na to velmi vzrušeně, a když po státní silnici pochodovalo německé vojsko ku Praze, domnívající se, že bude vřele přijato, bylo zklamáno. Naši občané chovali se i pak k nim velmi chladně, jednak též že jim nerozuměli, a pak z národnostních důvodů nemohli tuto porobu snést.

Do obce evakuovali ze Sudet, do naší obce tito občané: Josef Jindřich s rodinou a ubytován v čp. 65. Ferdinand Nekola s rodinou, ubytován v čp. 5. Antonín Glückselig s rodinou a ubytován v čp. 62. Širc Josef, ubytován s rodinou v čp. 66. V obci byla pouze jedna německá rodina, jak již bylo uvedeno, Jana Krause. Žádný z Čechů se po celou dobu okupace k německé národnosti nepřihlásil. Po této stránce se občané drželi po celou dobu okupace statečně. Germanizace v obci neměla úspěchu. Ustaveno v obci bylo „Národní souručenství“ do něhož vstoupila velká většina občanů. Pouze malé procento zůstalo stranou. Lidé tím vlastně demonstrovali proti nadvládě Němců. Odbočka gestapa v Kladně nemilosrdně začala řádit. Honební výbor v obci rozpuštěn a revír zabral jeden z vedoucích gestapáků z Kladna, Dr. Bürger. Jemu za obět' padl zdejší rolník, pan František Faix ml., který byl jmenován jako jeho „hajný“. On to byl a Antonín Hlávka, kteří z celé obce se stali členy hnutí „Vlajka“. Ant. Hlávka, který pracoval u fy: Řivnáč a syn ve Velvarech, byl přinucen do „Vlajky“ vstoupiti známým štváčem Novým, který tam byl vedoucí silou. Oba však občanům neublížili, takže po této stránce jsme měli v obci pokoj.

V obecní samosprávě nařízeno úřadovat německo – česky. Úřední razítko obce ihned musilo být dvojjazyčné. Obec dostala pak německý název – Gross - Butschin. Ve škole pak němčina se stala povinným, každodenním předmětem. Nejbolestnějším činem bylo, když na jaře 1944 musili opustiti svoje majetky a úplně se vystěhovati z obce: p. Václav Smělý čp. 6, který byl vdovcem, se svým bratrem, generálem zdravot. služby v. v. MUDrem Josefem Smělým. Odstěhovali se do Velvar, do domu p. JUDra Srbka. Paní Albertina Šubrtová, čp. 5, rovněž musila opustit svůj dům a odstěhovati se ku své dceři do Pardubic; rovněž její nájemníci se musili přestěhovat do jiných bytů v obci. Oslavy říšských svátků občané ignorovali a vlajky visely pouze povinně na obecním úřadě. Nikde jinde. Nálada byla mezi lidem velmi špatná a s ironií bylo vyslovováno slovo „Protektorát“. Od září 1939 ihned zavedeny potravinové lístky, které z počátku dostačovaly, protože každý měl ještě zásoby nakoupeny. Během času však přiděly potravin byly menší a menší až vyvrcholila bída tak, že lid skutečně odkázaný jen na lístky, trpěl hlad a bídu. Ve zdejší obci, díky vzájemnému porozumění, kdy i malí lidé si drželi alespoň drobný dobytek, netrpěl hladem snad nikdo. Bezzemci pomáhali pracovati rolníkům na poli, začez tito pak jim přenechali „na černo“ obilí chlebové i krmné, takže byly výjimeční případy, v kterých domech si nechovali vepře pro domácí porážku.



Vojtěch Vondráček
kurátor Městského muzea Velvary

Nově Vám firma TUTR nabízí tyto služby:

Diagnostiku vozidla – přístroje Topdon a Tester Tech Magneti Marelli

- Provádíme diagnostiku osobních vozů všech značek na trhu EU, US i Asie
- Tisk protokolu nalezených chyb
- Specializujeme se především na závady elektroinstalace, další dle dohody

Kompletní servis a plnění autoklimatizace pro osobní, dodávkové, nákladní vozidla a zemědělské stroje.

- Úplné odsátí starého chladiva, čímž se systém zbaví mechanických nečistot a vlhkosti
- Vakuace – kontrola těsnosti a zbavení případných zbytků vlhkosti systému
- Kontrola tlaku klimatizace • Zkouška funkčnosti klimatizace • Plnění chladiva • Doplnění oleje - pro mazání kompresoru
- Na přání - aplikace kontrastní látky pro odhalení případné netěsnosti
- Mobilní plnění klimatizace – jedinečná služba NAPLNĚNÍ přímo u zákazníka. Velmi zajímavé pro majitele nákladních, zemědělských a pracovních strojů.

Dezinfekce interiéru a klimatizace – OZÓNEM – při čištění je využíván nejmodernější dezinfekční prostředek používaný ve zdravotnictví ozon O₃. Čistý bezbarvý plyn, který nezanechává stopy ani zápach, ale účinně ničí plísně, roztoče, alergeny.

Výměna kabinového filtru – dle přání zákazníka

Prodejna autobaterií

- **Autobaterie**, motobaterie, nákladní a trakční baterie
- **Nabíječky**, testery, měřiče, startovací kabely a další příslušenství
- Provozní **kapaliny do ostříkovače** a chladiče, aditiva, brzdovky
- **Autokosmetika** Velvana, Coyote, Sonax, povinná výbava a doplňky
- Motorové, hydraulické, převodové **oleje**, maziva a technické spreje

Servis autoelektriky

- Opravy, montáž a prodej startérů, alternátorů, elektro příslušenství
- Autoalarmy, autorádia, hands-free sady, nezávislá topení, tažná zařízení
- Výměna motorového oleje
- **Diagnostika** chyb všech značek osobních vozidel na přístrojích Magneti Marelli a Topdon
- **Servis klimatizace** – kontrola, plnění chladivem R134a
- **Dezinfekce klimatizace** ozónem, výměna filtrů

Prodejna autobaterií

Za Roudnickou branou 231
Velvary

☎ Po-Pá 7-16
☎ 315 761 039

✉ autobaterie@tutr.cz



www.tutr.cz

Servis autoelektriky

Za Roudnickou branou 622
Velvary

☎ Po-Pá 7:30-12, 13-16:30
☎ 315 761 412

✉ autoelektrika@tutr.cz



MUZEUM TECHNICKÝCH HRAČEK VELVARY

Vážení a milí návštěvníci, naše muzeum pro vás připravilo online prohlídku sbírek formou poznávací hry na Facebooku, jak jsme avizovali v minulém vydání Zpravodaje. Máte jedinečnou příležitost tak nahlédnout do expozice i muzejního depozitáře prostřednictvím fotografií dříve, než budou znovu zpřístupněny muzea a galerie. Každý týden jsme vybírali jeden exponát z našich sbírek a účastníci hry mohli také získat volnou vstupenku do stálé expozice. Samozřejmě jsme nezapomněli ani na vás čtenáře, kteří jste neměli možnost navštívit nás na Facebooku. Pokud byste si hru chtěli zkusit i vy, prosím, věnujte pozornost následujícímu článku.

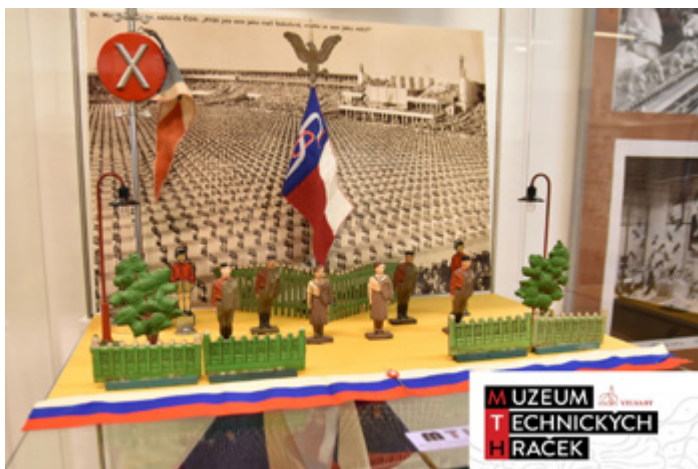
1/ Naše malá poznávací hra právě začíná! První obrázek představuje historický dřevěný nábyteček s plechovými kamínky do pokojíčku pro panenky, který je novým letošním přírůstkem do sbírek muzea. Takové to krásné hračky se u nás vyráběly nejvíce v chudých podhorských krajích československého pohraničí, kde se již od středověku zpracovávalo hlavně dřevo, sklo a len. Nábyteček i plotýnka pocházejí z české strany Krušnohoří a byly vyrobeny ve 20. letech minulého století. V depozitáři našeho muzea na něj čekají prázdné stěny pokojíčku rovněž z českého pohraničí. Drobná panenka přibližně z téže doby má dokonce pravé vlásy. Otázka pro naše čtenáře zní: Z JAKÉHO MATERIÁLU JE PANENKA VYROBENA? Vyberte z uvedených možností: A/ z křídlové hmoty, B/ ze sádry, C/ z biskvitu, D/ celuloidu, E/ pryže, F/ papírmašé, G/ z gumy.

A teď vám prozradíme správnou odpověď na první otázku. Drobná panenka s pravými vlásy je vyrobena z celuloidu, tedy správně je D. Celuloid byl objeven v Anglii a patentován roku 1856 pod názvem „Parkesin“ podle svého vynálezce Alexandra Parkese. Název „Celluloid“ vznikl až roku 1870. Jako první termoplast se nejprve používal na výrobu různých dekorativních předmětů a především jako levná náhrada slonoviny, želvoviny, ebenového dřeva a perleti. Kolem roku 1890 se různé druhy celuloidu začaly používat na výrobu fotografických filmů. Tyto termoplasty našly široké využití až do první poloviny 20. století. Vyráběly se z nich například hřebeny, rámečky brýlí, rukojeti nožů, psací pera, pravítka, také míčky na stolní tenis a trsátka pro hru na strunné nástroje. Dnes by taková celuloidová panenka jistě neodpovídala normám, protože celuloid je vysoce hořlavý a navíc stárnutím křehne. Staré celuloidové hračky lze proto přirovnat ke skořápce vyfouknutého vajíčka. Na druhém obrázku je nábyteček



s panenkou umístěn do dřevěných stěn s tištěnými a ručně malovanými tapetami. Nakonec se nám podařilo zkompletovat celý pokojíček, který si budete moci prohlédnout ve stálé expozici našeho muzea.

2/ Následující obrázky naší poznávací hry ukazují jedny z prvních gumových hraček vyrobených v meziválečném Československu. Guma je vlastně pryž, která se původně vyráběla chemickým procesem zahřívání a zahušťování přírodního kaučukového mléka získaného z kaučukovníku. Nejstarší hračky z červené a bílé pryže pocházejí z konce 19. století z Německa a USA. V Československu začala výroba gumových hraček až v polovině 30. let. V reakci na stupňující se nacistický režim v Hitlerově Německu a pro obavy z napadení a obsazení Československa se začalo s produkcí gumových figurek vojáků ve třech barevných provedeních podle uniforem členských států tzv. „Malé dohody“, vojensko-politického spojení v letech 1921–1939 složeného z Československa, Jugoslávie a Rumunska. Tyto nerozbitné hračky z gumy – v zelené barvě podle uniforem československé armády, v petrolejově modré barvě rumunských a okrově hnědé barvě jugoslávských armádních uniforem – zaplavily výlohy hračkářských obcho-



dů jako „Nezranitelná armáda“. Rok 1938, dvacetileté výročí republiky, se stal celonárodní manifestací a mobilizací k obraně svobodné vlasti a samostatnosti pod hesly „pravda vítězí“ a „vytrváme!“ Vítanou příležitostí branné propagandě poskytl X. všesokolský slet. K vojákům tak brzy přibyla dvojice gumových figurek sokola a sokolky. Otázka pro naše čtenáře zní: KDO VYRÁBĚL FIGURKY GUMOVÝCH VOJÁČKŮ, SOKOLŮ A SOKOLEK? Vyberte z uvedených možností: A/ Fatra Napajedla, B/ Gumotex Břeclav, C/ Baťa Zlín, D/ Carl Gewis Jablonec n. Nis., E/ Barum Zlín.

Nyní se dozvíte správnou odpověď na druhou otázku naší hry. „Nezranitelnou armádu“ vojáků a figurek sokolů i sokolek z gumy vyráběla v předválečném Československu firma Baťa, a. s., Zlín. Tedy C je správně. Prvním výhercem v naší poznávací hře se stala paní Marcela Čermáková z Litvínovska. Gratulujeme!

Nerozbitné pryžové hračky vyráběné vulkanizací kaučuku dodávala firma Baťa, a. s., ze Zlína na domácí i světový trh od poloviny 30. let 20. století. Produkce těchto gumových hraček byla rozsáhlá, a to ve formě drobných plných figurek z tvrdé a pružné gumy, dutých pískacích hraček z měkké gumy od panáčků a panenek po nejrůznější zvířátka včetně kocoura Felixe, nechyběly ani různé druhy autíček, letadlo i legendární rychlostní vlak „Slovenská strela“ s elektrickým reflektorem na baterii a pérovým strojkem na klíček. Zvláště oblíbené byly velké nafukovací hračky do vody a široká nabídka nafukovacích lehátek, kruhů, míčů, koupacích čepic apod. Dokonce najdeme v dobovém katalogu zboží firmy Baťa i gumový kajak nebo vodní stříkácí pistole.

Miroslav Smaha

Druhá část nahlédnutí do expozice našeho Muzea technických hraček je připravena do červnového vydání Zpravodaje.

Informace

ŽALUZIE

SÍTĚ PROTI HMYZU * MARKÝZY * OKENNÍ ROLETY



NABÍZÍ FIRMA

IVAN SVOBODA

Velvary, Lísa 744

tel.: 606 851 277, e-mail: zaluzie.svoboda@seznam.cz

Inzerce

✓ **VODA**
✓ **TOPENÍ**
✓ **PLYN**

Tomáš NÝVLT

IČ: 084 61 953
Malovarská 486
273 24 Velvary

☎ 608 889 300
tomasnyvlt1@gmail.com

Vydání

ZPRAVODAJ Z VELVARSKA

Vydává měsíčně Město Velvary, Nám. Krále Vladislava 1, 273 24 Velvary, www.velvary.cz

IČO: 00235105, náklad 600 výtisků; Evidenční číslo: MK ČR E 10577

Tisk a grafika: mighty ADV, www.mighty-adv.cz

Příspěvky zasílejte na adresu: zpravodajzvelvarska@seznam.cz

Redakce: Z. Ortová, L. Štýbrová

Za obsahovou správnost příspěvků ručí autor.

Příspěvky nemusí vyjadřovat názor redakce.

Foto na titulní straně: Dana Hájková

Uzávěrka: 20. den každého měsíce

KŘÍŽOVKA

Ukázka z knihy „VTIPY PRO DĚTI 4“:

Baví se dva zahrádkáři: „Když se mluví hezky s rostlinami, rostou pak mnohem rychleji.“

„Fajn, tak já jdu teď na zahradu a... (viz tajenka)“



| | | | | | |
|----------------------|---|--|--|--|--|
| TROMBÓN | P | | | | |
| PENĚŽNÍ TREST | P | | | | |
| KULIT OČI | P | | | | |
| EVANGELICKÝ DUCHOVNÍ | P | | | | |
| MALÝ PES | P | | | | |
| VONNÁ MAST NA VLASY | P | | | | |
| PŘIVAZOVAT | P | | | | |
| NÁHRAŽKA VLASŮ | P | | | | |
| LÉZT PO BŘIŠE | P | | | | |
| OBRAZOVÁ SKLÁDAČKA | P | | | | |
| DOSTAVIT SE | P | | | | |
| PÁTÝ DÍL CELKU | P | | | | |
| POGRATULOVAT | P | | | | |
| ČÁST POSTELE | P | | | | |
| NÁPLŇ DO JITRNIC | P | | | | |
| NÁTURA | P | | | | |
| DRANCOVAT | P | | | | |
| SVETR | P | | | | |

Křížovku na KVĚTEN připravila Z. Ortová

VYLUŠTĚNÍ Z DUBNOVÉHO ČÍSLA:

V tajence bylo ukryto jméno hrdinky životopisného románu Trestankyně publicistky Mileny Štráfaldové: **RŮŽENA VACKOVÁ**

Otevírací doba:
Po - Pá 7:00 - 15:30

Malovarská 796,
VELVARY, 273 24
Tel.: 315 730 125



Vytváříme krásný domov

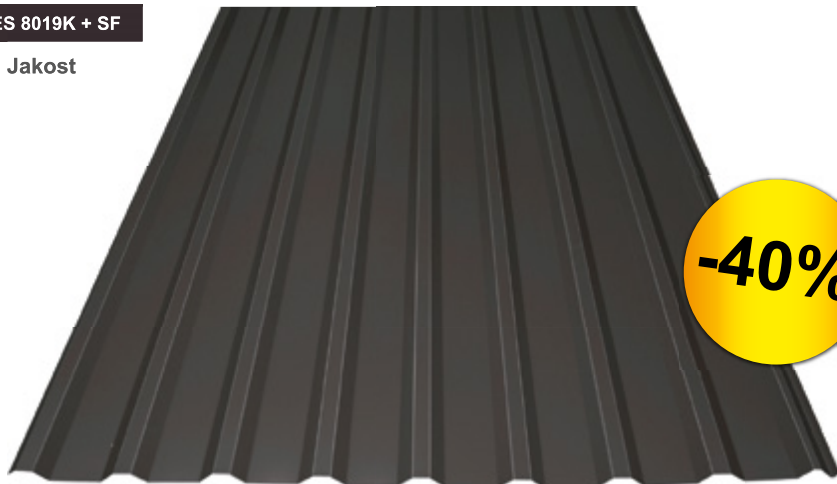
JARNÍ AKCE

Platnost od 1.5.2021 do vyprodání zásob.

| | | |
|---|-----------------------------|--|
| Trapéz TR18R/136 FeZn 0,50 x 1090 x 2500 mm | 710,- Kč/ks (s DPH) | Původní cena 1184,-/ks (s DPH) |
| Trapéz TR18R/136 FeZn 0,50 x 1090 x 3000 mm | 852,- Kč/ks (s DPH) | Původní cena 1420,-/ks (s DPH) |
| Trapéz TR18R/136 FeZn 0,50 x 1090 x 4000 mm | 1136,- Kč/ks (s DPH) | Původní cena 1894,-/ks (s DPH) |

PES 8019K + SF

II. Jakost



www.strechycomax.cz